

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: Chelsea 3-3878
NO. 150. — ŠTEV. 150.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

NEW YORK, SATURDAY, JUNE 27, 1931. — SOBOTA, 27. JUNIJA 1931

TELEFON: Chelsea 3-3878

VOLUME XXXIX. — LETNIK XXXIX.

V AMERIKI JE 5 MILIJONOV 300 TISOČ NEZAPOSLENIH

TAKO JE UGOTOVIL PREDSEDNIK AMERIŠKE DELAV. FEDERACIJE, KI OBETA ŠE SLABŠE ČASE

Izra meseca maja se je število nezaposlenih zvišalo za stopetdeset tisoč oseb. — Hooverjev načrt je vzbudil nekoliko upanja, navzlic temu bo pa prihodnja zima za ameriškega delavca jako huda. Predsednikov odbor za odpravo nezaposlenosti je priporočil, naj se že zdaj pobira sklade za prihodnjo zimo. — Delno zaposlenje bi jako olajšalo položaj.

WASHINGTON, D. C., 26. junija. — William Green, predsednik Ameriške Delavske Federacije, je na podlagi precej natančnih podatkov ugotovil, da je zaenkrat v deželi že vedno pet milijonov in tristotisoč delavcev brez dela in zaslužka. Rekel je tudi, da se je število nezaposlenih izra meseca maja povišalo za stopetdeset tisoč oseb.

Odločno je pozval ameriški narod, naj že zdaj zbira sredstva za pomoč, kajti prihodnja zima obeta biti dosti hujša za ameriškega delavca kot je bila zadnja.

— V mračen pezimizem je posvetil kot resilni žarek predsednikov predlog, naj se dovoli enoletni moratorij glede plačevanja vojnih dolgov in reparacij, — je rekel Green. — Ako bo ta predlog sprejet, bo dosti pripomogel k šabilizaciji svetovnega gospodarstva. Pa tudi če bi si business takoj opomogel, — kar je seveda tako dvomljivo, — bo prihodnja zima huda in trda. Že zdaj je treba skrbiti, da bodo imeli nezaposleni pozimi kaj jesti in najpotrebejšo obleko.

— Vodstva strokovnih unij poročajo o splošnem nezaposlenju. Delav. voditelji so še prejšnji mesec opozarjali javnost, da v tem poletju ni niti misliti na kakovo izboljšanje. Te domneve so se povsem uresničile. Preiskali smo položaj v štiriindvajsetih mestih po vseh delih dežele ter smo prišli do naravnost pošastnih zaključkov.

— V prejšnjih letih so se delavske razmere znantno boljšale od meseca maja do junija. Tako že vsaj kažejo poročila zadnjih štirih let. Letos je bilo pa baš nasprotno. Meseca junija se je število zaposlenih znižalo. Le neznantno število oseb je letos več zaposlenih kot jih je bilo lani.

— Kot znano, je imenoval predsednik Hoover posebno komisijo ter ji naročil, naj dožene vzroke nezaposlenosti in naj skuša najti kak način oziroma sredstvo za izboljšanje. Komisija je dobro poučena o razmerah, in najboljši dokaz, da se razmere ne bodo še tako kmalu izboljšale, je dejstvo, da so začeli že vse povsod zbirati prostovoljne prispevke, da bodo že vsaj nekoliko olajšali pretečo bedo v bodoči zimi. Vsak delodajalec bi moral predvsem gledati na to, da svoje uslužbence že vsaj deloma zaposli, ne pa, da jih podi iz službe. Delodajalci pa nasvet že vpoštovajo, kajti meseca junija je bilo število deloma zaposlenih večje kot pa meseca maja. Napor, da se popolnoma prepreči odpuščanja delavcev, se pa niso obnesli.

— V letošnjem letu je nakupna sila delavcev najmanj za pettisoč milijonov manjša kot je bila leta 1919. Vsledtega ogromnega znižanja je bilo treba trgovcem prodajati blago petnajst odstotkov ceneje kot so ga prodajali pred tremi leti. Vse kaže, da se bo v prihodnji polovici leta dohodek delavcev še znižal.

To bi se dalo preprečiti edinole na ta način, če bi gospodarji ne odpuščali delavcev oziroma če bi jim dali že vsaj delno zaposlenje. Sledič tej politiki, bi delodajalci zmanjšali splošno trpljenje ter bi ohranili delavčevo nakupno silo že vsaj na sedanjih podlagi.

NOV NAČRT SUHAŠKIH SIL

Začetkom meseca julija se bo začel splošen pogon proti kršilcem prohibicisce postave.

WASHINGTON, D. C., 26. junija. — Rev. Daniel Poling iz New Yorka, predsednik zveznih sil za prohibicijo je dovršil danes uvodne načrte za pogon v 257 mestih dežele, da pridobi še več ljudi za prohibicijo.

Dr. Poling je ozjal sklep Narodnega komiteja, ki bo bodi kampanjo.

Rekel je, da so bili krajevne skupine stvorjene v 168 mestih in krajih in da ima vsako glavno место kako organizacijo.

Soglasno z dr. Polingom je ta akcija najbolj obsežna izra sprejema 18. emendament.

Kampanja se bo vršila le 42 dni v cisti nato pa v mlejši obliki.

Organizacija se obrača na štiri skupine:

— Otroke, dijake višjih šol, volilce stare manj kot 21 let in starejše osebe.

Dr. Poling je objavil, da je treba za uspešno dovršitev kampanje 350 tisoč dolarjev.

POST IN GATTY V SIBIRIJI

Ameriška letalca sta preleta že sedemtisoč milijter nameravata završiti polet o k o l u sveta v osmih dneh.

IRKUTSK, Sibirija, 26. junija. — Danes sta pristala v Novosibirske ameriške letalca Wiley Post in Harold Gatty, ki namerava najkasneje v desetih dneh vprzoriti polet okoli sveta.

Dvignila sta se v Moskvi ter strečno preletela razdaljo 1450 milij. Za seboj imata približno sedemtisoč milij dočim znača razdalja, ki jo namerava premeriti, petnajst tisoč milij.

Nemški vodljivi balon "Graf Zeppelin" je napravil isto pot v dva-indvajsetih dneh, dočim pravila letalca, da jima bo vzel nekaj več kot osem dni.

MOSKVA, Rusija, 26. junija. — Wiley Post in Harold Gatty sta se dvignila zjutraj ob petih s tukajšnjega centralnega letališča. Odletela so proti sibirskim divjinam in nameravata pristati v Novosibirsiku.

KRESEL OBTOŽEN KRIVE PRISEGE

Obtožba radi krive prisege, ki je v kriminalnem procesu kaznjava z jeko od desetih do dvajsetih let je bila dvignjena proti Indorju Kreselu, prejnjemu odvetniku Banke of United States.

Bil je obtožen sleparških praktik pri vodstvu banke.

V sredo je bilo izdano sodnijsko povelje za arretacijo Kresela, v katerem se ga doži, da je bil soudežen pri nepovestnih praktikah banknih ravnateljev.

— Med pristaniškimi delavci in mornarji je še najmanj nezaposlenosti, dočim vse druge obti močno trpe.

Tudi v stavbinski industriji ni takega napredka, kot ga je bilo pričakovati. Edinole v desetih izmed štiriindvajsetih mest, v katerih smo preiskali razmere, je zaposlenje v stavbinski industriji nekoliko večje.

FRANCOZI DEBATIRajo O NAČRTU

V Francoskem parlamentu se je vršila velika debata glede načrta predsednika Hooverja.

PARIJ, Francija, 26. junija. — Seja poslanske zbornice se je vsled dolge debate zavrhla pozno v noč. Poslanci so namreč razpravljali o predlogu ameriškega predsednika Hooverja, načrta zavleči plačevanje vojnih dolgov in reparacij za eno leto.

Ministrski predsednik Laval je rekel, da mu je vseeno, če traja sejno noč, samo da so bodo mogli člani kabinka posvetovati jutri z ameriškim državnim zakladničarjem Mellonom, ki je včeraj dosegel predlog.

Vlado, ki je precej ugodno odgovorila na Hooverjev predlog, je odločno napadal poslanec Louis Marin, ki je rekel, da bi moral v tem slučaju Francija plačati za zgradbo najnovješte nemške križarke "Deutschland".

Njegov govor je bil tako oster, da ga je moral ministrski predsednik Laval večkrat prekiniti. Med drugim je tudi rekel, da je Washington posiljal Franciji ultimatum.

Laval je rekel, da so se vsa pogajanja med Ameriko in Francijo zavrhla na običajen diplomatski način in da ne more biti govor o kakem ultimatu.

— Amerika ima tako politiko — je dejal Marin, — da se udeležuje vseh konferenc, noče pa podpisati nobenih pogodb.

FILIPINEC SE BO KMALU SPOKORIL

Mlad Filipinec je bil spoznan krivim umora dr. Georgea Deeley-ja. — Proces se je naglo zavrsil.

Le sedem minut je potrebovala porota v brooklynškem okrajnem sodišču, da je spoznala mladega Filipincev krivim umora po prvem redu.

Filipinec je bil obdolžen umora znanega zdravnika, dr. Georga Deely-ja.

Z naglico obsodske je uveljavila porota poseben rekord.

Le devet minut posvetovanja je bilo treba, da se izroči krvniku mladega Filipincev Domiku.

Kot se je pozneje izvedelo, ni bilo poroti niti treba formalno glasovati glede krivide oboževanja.

Domiar je bil par dni po umoru aritetan.

225 LET STARA CERKEV

ELISABETH, N. J., 25. junija. — Včeraj je minilo 225 let, odkar je bila posvečena na Broad Street episkopalna cerkev sv. Janeza. V teh letih je imela samo petnajst župnih upraviteljev.

— Med pristaniškimi delavci in mornarji je še najmanj nezaposlenosti, dočim vse druge obti močno trpe.

Tudi v stavbinski industriji ni takega napredka, kot ga je bilo pričakovati. Edinole v desetih izmed štiriindvajsetih mest, v katerih smo preiskali razmere, je zaposlenje v stavbinski industriji nekoliko večje.

VELIKI VIHAR V OHIO

Cleveland in druga mesta ob Erie jezeru so zelo prizadeta. — 5 oseb usmrčenih, 20 poškodovanih.

CLEVELAND, Ohio, 26. junija. — V severnem delu Ohia se je pojavil straten vihar, ki je napravil ogromno škodo.

Najmanj pet oseb je bilo usmrčenih, nad dvajset pa ranjenih. Počitno si prizadeta mesta ob jezeru Erie, predvsem Cleveland. Od Clevelandu je krenil vihar v vzhodno smer. Materialna škoda znaša na stotisoč dolgov.

Splošna javnost se zelo zanima za volitve. Domneva se, da bo šestdeset odstotkov upravičenih volilcev oddalo svoje glasove. Dwakrat tako veliko število kot v dneih monarhije.

DETROIT, Mich., 26. junija. — V mestu in okolici je povzročil vihar strahovito škodo. V Detroitu je bilo ranjeno na ducate oseb. Vihar je bil tako močan, da je rušil strel in ruval drevesa.

INDIJSKI VODITELJ NE SME DOMOV

Angl. vlada ne dovoli predsedniku indijskega kongresa v Ameriki, da bi se vrnil v Indijo.

LONDON, Anglija, 26. junija. — Angleška vlada ne dovoli Salendri Ghose-u, predsedniku Indijskega Narodnega Kongresa v Ameriki, da bi se vrnil v domovino.

Medtem časom pa ima vlada doči del z delavskimi homatijami in stavkami.

V Valenciji so železničarji zapreti, da bodo v soboto odložili delo,

če medtem ne bo sprejet njihova zahteva, naj mesto prevzame občinsko službo.

V Cordobi so se izjavili vsi poskusi,

da uravnajo pretečo stavko

jelektrskih in cementnih delavcev.

V Granadi so danes zastavili kleparji.

NA VRATA JE BRIBIL ULTIMATUM

Terry Donoghue stanuje s svojo ženo v hiši št. 253 na Avenue A v New Yorku. Živita v skromnem stanovanju, za katerega plačata devetindvajset dolarjev na mesec. Včeraj so začeli hišo podirati.

Ko so prišli delavci do vrata nje, govega stanovanja, so zadrženo obstali. Na njih je bil namreč pribit listek z napisom:

— Kdorkoli, ki bi me skušal s silo odstraniti iz stanovanja, bo aretitiran zaradi kriminalnega dejanja.

Terry Donoghue.

Iz hiše so se že vsi izselili, edinole Donoghue je ostal. Svoj sklep utemeljuje s ledetim razlogom: — Stanarino sem plačal do petnajstega junija. Postava določa, da mi morajo trideset dni vnaprej javiti, kdaj se moram izseliti. Ker tega niso storili, bom ostal v stanovanju do 15. julija.

Terry je pisatelj po poklicu. NA VRATA JE

ŠPANSKA JE RAZBURJENA VSLED VOLITEV

Najboljše izglede ima republikansko-socijalističen blok. — Pricetek določen na 14. julija. — Gospodarski program varčevanja.

MADRID, Španija, 26. junija. — Avtomobili, aeroplani in vlaki so danes potisnjeni v službo, da spravijo na mesta kandidate za volitve v konstitučni, ki se bodo vrstile prihodnje nedelje.

Splošna javnost se zelo zanima za volitve. Domneva se, da bo šestdeset odstotkov upravičenih volilcev oddalo svoje glasove. Dwakrat tako veliko število kot v dneih monarhije.

Politični opozovalci so mnena, da bo dobil večino glasov republikansko-socijalističen blok. Komunisti, levosocialisti laboriti bodo predstavljali manjšine.

Monarhisti bodo nastopili le v odloženem boju. Accion Nacional je obiskal, da bo delal za kandidate, ki se zavzemajo za vero, zemljo, družino, red, lastnino in delo.

Kampanja je imela za posledico ločitev dveh nadal

KRATKA DNEVNA ZGODBA

VALENTIN KATAJEV:

NEPOBOLJSLJIVI TUPJAGIN

— No, kaj porečete zdaj, milostivi gospod? — sem vskliknil veselo, ko sem stopil v zatohli Tupjaginov kabinet.

— Kaj pa je? — se je kislo nmrnili Tupjagin in stisnil svoje tance, vijoličaste ustnice.

Da bi povečal njegovo pozornost, sem napravil pomembno pavzo in končno malomarno spregovoril:

— Kovani denar. Izdan od sovjetskih oblasti.

— Unmnost! — je odvrnil Tupjagin.

— In današnje časopisne številke. Na prvi strani.

Pomolli sem mu časopis pod nos. Z enim samim pogledom je lento pretekel vrstice, podčrtane z vlaževim svinčnikom, in dejal:

— Lažejo. Očala natikajo. Rusijo so pogubili in zdaj hočejo še posneti ljudi varati.

— Kdo je pogubil Rusijo?

— Vaši boljševiki so jo pogubili. Cutijo, da je njihova pesmica izpeljana in zato mamijo lahko verne ljudi. Lahko rečem, da ne bosta minula dva tedna, ko s bodo zrušili v nič vsi vaši sovjetti ljudskih komisarjev z vašim kovanim denarjem vred.

— Tupjagin.... Ha-ha! Kar divim se vam! Isto ste trdili že pred dvema letoma.

— Jaz svojega pričanja ne menjam. Takrat sem trdil isto, kar se dants trdim. Vaš kovani denar je prevara.

— Tako torej! To naj bo po vsem tudi prevara? sem vskliknil in privlekel iz žepa novčič za 20 kopiek.

Tupjagin je površno pogledal denar, ki se je svetil v moji roki, in skomignil z rameni:

— Običajni nikolaevski novec, ki so boljševiki sedemdesetega leta ukradli iz dvorne blagajne.

— Da, Tupjagin poglejte: namesto orla sta tu vtisnjena vam takodovratna srp in kladična napisom. Proletarci vseh dezel, združite se!

— Neumnost! To so prileplili!

Zaškrtil sem z zobjmi.

— Poslušajte, Tupjagin! Tu imam petrubeljsko asingnjacijo, vidite? Potem sem iz žepa bankovce. — Pazno si ga oglejte. Tako lahko greva v katerokoli trgovino, kupiva četrtnko tobaka in dobiva preostanek izplačan v srebro.

— Glupost! Noben pameten človek vam ne bomo zamenjal tega sumljivega papirja s srebrom.

Začutil sm, da me pričenja v grlu dušiti. Zbral sem vso silo svoje volje in krknil:

— Tupjakin! Kakšen denar pa potemtakem priznavate?

— Ro-ma-nov-ski, je zategnjeno odgovoril Tupjagin. — Ni-ko-la-jevski. To je pravi denar. Brez vsekih zvitih mahinacij.

— Tako, dragi sodrug Tupjagin! sem dejal z lastnim nasmeškom. — Izborno! Povojte mi, prosim, kaj viš tam na steni med obema oknoma.

— Zrcalo, — je začudeno odvrnil.

— Da, zrcalo, ki meni ne ugaja!

To rekši sem zgrabil bronastega psa, ki je stal na pisali misi, in ga zalučil v arcalo. Razbito steklo se je razletelo na vse strani. Tupjagin je okamenel.

— Kakor pa je? — se je kislo nmrnili Tupjagin in stisnil svoje tance, vijoličaste ustnice.

— Poleg tega mi tudi barva vasil tapet na ugaja. Takojo jo povravimo.

Vzel sem z mize precejšnjo steklenico črnila in preden sta pretekli dve minuti, so imeli tapete tako originalne in živo pisane o-kraske. Potem sem iztresel iz pernice vso njen vsebino, razparal z žepnim nožem žametasti turški divan, pomasiš vanj žalostne ostanke stenske ure, iztisnil v gospodarjeve nočne copate tubo sintetikona in zakuril kamin s trskami iz najfinje hrastovine.

— Upam da se vendarle norčujete, — je hriпavo zaščetal Tupjagin.

— Nikakor ne!... Na svidenje Tupjagin!... Svetujem vam, kupite pohištvo na Suharevki. Tam je namreč vse cenejše in slabše. Samo v kakem gnušnem boljševiškem državnem trutku nikar ne kupuje!

DESNICA JE ODSEKALA LEVICO

Pred porotnim sodiščem v Kobergu se je začel proces proti posestniku in mehaniku Alfredu Schadtu, k mu obtožnicu ocita poskus zavarovalne goljufije. Naval občinstva k razpravi je velikanski.

Obtoženec, ki je na svobodi, si namesti leve roke protezo. Manjkajoča levica — to je tisto, za katere v obravnavi. Porota naj razčisti vprašanje, če si je Schadt sam odsekal levo roko ali če so to storili drugi.

Obtožnica se opira na indicije. Pravi, da je Schadtovo avtomobilsko klučavničarstvo slabo uspevalo.

On in njegova družina so živeli v bedi. Zato se je mož zatekel k sredstvu, ki mu je obetalo prej ali slej nekaj uspeha: k zavarovalnim dajatvam. Zoper negode je bil zavarovan za 36,000 mark.

Pri nemški frankfurtski zavarovalnici je bil zavarovan za primer invalidnosti na nadaljnih 20,000 mark. Dokazano je tudi, da je bil prezadolžen. Očitno je torej, da je špekuliral z zavarovalnino, ker je prejel za poszarano škodo v skedenju in za poskodbo avtomobila 7000 mark. Misli je, da pojde ta metoda po sreči tudi naprej. Za primer, da bi izgubil roko ali nogo, je pogodba dolgočaka, da mu mora zavarovalna družba plačati 80 odstotkov zavarovane vsote.

Vzrokov, da je državni pravdnik obtožil Schadta zavarovalne goljufije, je več. Predvsem je dokazano, da si je Schadt nekdaj dni pred Silvestrovim pri nekem znancu izposodil browning. Rekel je, da slušti, da se bo nekaj zgodilo. Zavarovan je bil za zelo velike vsote, ki jih je komaj zmogaval v zavarovalnih dajatvah. Zoper negode je bil zavarovan za 36,000 mark.

Pri nemški frankfurtski zavarovalnici je bil zavarovan za primer invalidnosti na nadaljnih 20,000 mark. Dokazano je tudi, da je bil prezadolžen. Očitno je torej, da je špekuliral z zavarovalnino, ker je prejel za poszarano škodo v skedenju in za poskodbo avtomobila 7000 mark. Misli je, da pojde ta metoda po sreči tudi naprej. Za primer, da bi izgubil roko ali nogo, je pogodba dolgočaka, da mu mora zavarovalna družba plačati 80 odstotkov zavarovane vsote.

V nizu nemških zavarovalnih procesov in zločinov v zvezi z njimi je ta obravnavna nova zanimivosti epizoda, čeprav ni bila stvar tako rafinirano pripravljena in svedena, kakor pri dunajskem inženjerju Mareku, ki si je bil pred leti s sekiro odsekal nogo in je nato zahteval od zavarovalnice pripadajočo odškodninno.

Važno besedo bi imel v tem prostem kmetik, ki je preiskal krvave ma-

SILNE NEVIHTE V SLOVENIJI

Ribnje pri Bledu, 16. junija.

Včeraj okrog 13. so se naenkrat pojavili nad Jelovico težki, sivi oblaki, ki so se neprestano vrtili in mešali. Vsih nekaj minut se je pognal proti zemlji del temnega oblaka ter se zopet naglo dvignil. Nastal je velik orkan, ki je na Jelovici ruval dreve, ga dvigal kvísku in potem metal naotrok. Po zraku so neprestano frčale odložljene veje. Ta divji orkanski vrtine je neprestano spremljal grom. Sem pa tam je padalo tudi nekaj kapljic dežja.

Vrtenje val se je vedno bolj bližal proti Ribnemu. V zvoniku je začelo biti plat zvona. Ljudje so drli iz hiš ter z grozo opazovali divjino orkanca. Velik oblak se je pri Ribnem zagnal proti Savi ter je dvignil s seboj več sto metrov visoko veliko množino vode, da je pršala daleč ntokrog. Izgledalo je, kar da se dviga iz Save dim. Grobi oblaki pa so k srči opazili samo vzhodni del vasi, kjer so potrušili več kozolcev ter polomili in izrušili mnogo dreva. Po zraku so frčale deske porušenih kozolcev.

Od vsega, kar je orkan lomil in razlažal, je bilo več ljudi ranjenih. Počestnik Katarina Sodjet iz Ribnega je ranjen na opeku na posestnika Matevža Dežmanca pa se je zrušil kozolec. Trije otroci, ki so bili z njim, so se k srči utekli, oče pa je bil precej poškodovan. Orkanski oblaki so se pomikali proti Bledu, a so se tam naenkrat razmazhnili. V Lescah in bližnjih viseh pa je bila medtem huda nevihta s točo, ki je povzročila precej škode. Cenilna komisija je že na delu, da ugotovi škodo teh nesrečnih ur.

Kamnik, 16. junija.

V pondeljek popoldne se je pričelo nebo temniti triko silno, da je vse prizadalo hudo uro. Zvon na Malem gradu je žalostno zvonil, ko je vse vratilo.

Med dežjem je padalo tudi točo, ki je povzročila precej škode. Cenilna komisija je že na delu, da ugotovi škodo teh nesrečnih ur.

Dragomilj, 16. junija.

V ponudnik popoldne se je pričelo nebo temniti triko silno, da je vse prizadalo hudo uro. Zvon na Malem gradu je žalostno zvonil, ko je vse vratilo.

Med dežjem je padalo tudi točo, ki je povzročila precej škode. Cenilna komisija je že na delu, da ugotovi škodo teh nesrečnih ur.

Dragomilj, 16. junija.

Naš kraj s širšo okolico vred je zadevila včeraj popoldne velika nevihta. Pri Polhograjskih Dolomitih so se zbrali veliki temni oblaki, zbesnel vihar, okrog 16. pa je pričelo deževati. Sprva smo se deževi vsešili po tolki vročini, potem pa se je začeli vspitati točo. Ledena zrna so bila tako velika, da so razbijala opeko, okna in poljski pridelki.

Strašen je bil pogled na opustošeno polje, šadovnjake in vrtove. Več centimetrov debela plast točje je pokrivala zemljo. Po njivah in po travnikih so se razlila jezera. Vse zgornejše poganjke dreva je toča deloma osumukala ter listje razcefalila.

Po tleh je ležalo vse polno odbitih veje. Ječen, ki je bil tuk pred težnjo, leži omlaten na njivah, rpa je vse polomljena. Opoldne so se polja obetačila veliko bogastvo, zvečer pa je bilo vse uničeno. Prebivalstvo je obupano. Borna so njegova polja, v tovarne in drugam se morata zatekati se z sezonskemu delu, sedaj pa je uničeno še to, kar je bilo vsejanjo s toliko muko. Hudo prizadeti so tudi naši sosedje v Berlščevem, Dragomilju in v Trzinu.

Št. Peter v Savinjski dolini, 16. jun.

Po neznenosti sopari in silni vročini zadnjih dni se je privabil čez Tropanje v ponedeljek popolne silne nevrje ki je zavzelo obseg, kakor ga sicer nismo navajeni pri nevihtah. Med silnim treskom je bilo tri tetri ure kakor debela toča, ki je pobila vse poljske pridelke, od koruze do zelenjave.

Padala je v tej okolici za jajce debela toča, dobre pol ure in je uničila vse pridelke ter razbilila mnogo šip in opeko. Obupano ljudstvo je rotilo celjskega sreskega načelnika dr. Hubada, ki je danes z avtom obvezil v spremstvu sreskega kmetijskega referenta inž. Dotinjarja vse prizadete kraje, naj poroča na mestu in obdarjava mesta o teji silni nesreči. Oblastva maj ukrenejo vse, da jih obvarujejo pred gladom, ki jim ne izogibimo preti, ko je uničena stran v letih. Hudo prizadeta sta krompir in svinjska piča. O škodi še ni mogče zaenkrat navesti nikakih števk, vendar pa gre v milijone.

Slov. Bistrica, 16. junija.

Strela je zanetila požar pri Martnu Ašku v Smrečnem. Zgorelo je ostrešje nad hlevi in ubilo je lepe-

Litija, 16. junija.

Po 13. uri v včerajšnjem soparem dnevu se je nebo prav zgočeno prepreglo s težkimi, temnimi oblaki, pa se je zopet zjasnilo, v toliko, da je solnce zvabilo kopalc v Savo, polejelce pa na njive. Trenutno se je vse zopet preokrenilo in okrog 17. je nastal tak vihar, kakor ga pri nas ne pomnimo. Utргal se je oblik in ilio je kakor iz vreda. Naliv je namočil s seboj pesek in blato, požiralniko so se v trenutku zamašili, po cesta, zlasti po Fritci, se je valila gostja reko. Tudi Sitarjevec je posiljal svojo vodenodalo zalogo. Kakor bi se razililo jezero, toliko je nenadoma prihrumela umazane vodenodale zaloge.

Gorje onim, ki jih je neurje prihitelo zunanj hiš, največ pri delu na polju. Premočeni so bili do kože, v nejni poždrav pa jih je natreskaša še toča, ki je prihrumela med dežjem, kasneje je tudi lomila po sadnem drevo in poljskih pridelkih. Vendar v bližnjem našem okolisu ni napravila preveč škode.

Nove mesto, 16. junija.

Včeraj popoldne okrog 15. ure je med silnimi vredi v hiši nevihta udarila strela v hišo železničarja Antona Čampe, ki stanuje na Cegelnici pri Briljini. Strela je prebil streho, odletela po zidu v družinsko sobo ter nato šla v prizemje. Šreča v nesreči je bila ta, da se ženi železničarja Čampe ni zgodilo nič hudega, ki je bila v tem času v sobi in dojila svojega otroka. Razumljivo je, da je uboga žena prestala množično strahu, v ostalem pa strela ni napravila nikake znatne škode.

Bolj pa je prizadet posestnik De Jean Pietro Furio na Visolah, kjer je istega dne strela začala stanovaljsko hišo ob tinjski cesti in jo uničila do tal.

Sv. Jurij ob juž. železnici, 16. jun.

Včeraj popoldne se so začeli nad tukajšnjim okolico zbrati temni, nisti dobre obetači oblaki. Bilo je izredno vroče in soporno, topomer je v senci kazal 31 stopinj. Ob 15. je med silnim viharjem začela padati kakor jaje debela toča, ki je pobila vse poljske pridelke, od koruze do zelenjave.

Od nevnh so bili deloma tudi težki prizadeti vinogradni. Najhujšo so trpele vasi Dobje, Svetelka in Trnovce. Vihar je bil tako močan, da je metal razstreli in mestoma uničil vse pridelke in povzročil v tem, da so zbrali v površini vseh vrtov in vrtovih in sadnem drevo.

Nad Celje je nevihta s točo prihrumela v pondeljek okrog 15.30. Padala je gostja kakor lešnik debela toča, ki jo povzročila mnogo škode na poljinah, vrtovih in sadnem drevo.

KNJIGE VODNIKOVE DRUŽBE SO RAZPRODANE

Sprejemamo pa članarino za članovanje za bodoče leto.

Članarina znaša

\$1.—

Člani dobne potem knjige po pošti naravnost iz

LENA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za Glas Naroda pripelil G. P.

21

(Nadaljevanje.)

Mogoče raditega, ker je zapravil svoje premoženje? Dosedaj je smatral Warnstettena kot enakovredno dušo. Ali ga Lena ni mogla trpeti, ker je bila njegova duša slična duši njenega očeta?

Tako je razmišljal Franc von Borkenhagen.

Še nikdar v svojem življenju ni razmišljal tako določno in globoko o svojem življenju kot v teh težkih urah.

Fred je bil direktno ginjen, ko je videl ravnati tega nerodnega in okornega moža tako nezno z Lena.

Govoril je o tem tudi z Romintenom. Heinz pa je poslušal z dvomljivimi občutki to hvalo.

Bolelo ga je srce, da ga Lena ne ljubi.

Če bi bil Franc von Borkenhagen napram njej strog in trd, bi ne bila njema vest tako otežkočena, da je s staro ljubezni misili nanjo.

Fred pa mu je naslikal skrb, s katero je obdajal Leno. To se mu je zdela naravnost krivica, kateri se ni mogel zoperstavljati.

Kako bo v bodoče prenašala življenje?

Kaj bo občutila, ko se bo vrnila v resnično življenje?

Tudi princ Ludovik se je vrnil ter obiskal Romintena.

Čul je o nesreči, ki je zadevala Warnstettena ter slutil, kako bo priča Heinz. Skušal ga je razveseliti.

Ta knezov otrok je bil v resnici zvest prijatelj.

Oglasil se je tudi v Borkenhagu, da se informira glede stanja Lene.

Franc von Borkenhagen bi preje pozdravil vsak tak dogodek z veseljem, a zdaj je pa sprejel princa dvorljivo ter ževel, da bi kmalu zopotoval.

Franc von Borkenhagen je vzdihnil, ko je princ odšel.

Jasen, solčni svit je padal skozi dragocene preproge v spalni sobi Lene. Okna so bili na široko odprta ter puščala noter jasni pomladanski zrak.

Lena je po dolgih, mučnih sanjah globoko zaspala.

Zdravnik jo je občutil že zjutraj ter jo našel brez mrzlice ter mirno spoco.

Razveseljen je zašepetal Francu: — Rešena!

V gradu in neposredni okolici je vladala velika tišina na ukaz Franca von Borkenhagena.

Fred in Warnstetten sta slišala veselo novico, ko sta dosegla zjutraj v Borkenhagu.

Vrnila sta se z clajšanim srečem ter nazanila mimogrede Romintenu veselo novico.

Brez skrb še niso bili.

Niso namreč vedeli, kako bo Lena to prenesla.

Franc von Borkenhagen je sedel poleg postelje Lene ter razmišjal, kaj ji bo rekel, ko se bo zbudila. Hotel jo je namreč prepričati o svoji izpremenjenih občutkih napram nji.

Nemirno so počivali njegove oči na nji.

Ona je ležala udobno na svoji postelji!

Debele kite, katere je bilo treba tekom bolezni popraviti, so ji visele na strani. Obraz pa je kazal največji mir.

Čiste potese niso izgubile svoje lepote.

Franc von Borkenhagen je spoznal, ginjen v globino svoje duše, kako lepi in bila je bila, kljub težki bolezni, katero je ravnotek prestala.

On pa je postal drugi!

Ce se je sebiščnost zopet zganila v njegovem srcu, je le ževel, da bi napravil Leno tako srečno kot le mogoče.

Poslal je rpoč uemilenko, da se pošteno prespi.

Bi! je zopet s Lenom ter poslušal njeno enakovredno dihanje.

To je bilo krog tretje popoldanske ure.

Tedaj je zapazil, kako postaja njeno spanje nemirno kot pri človeku, ki se hoče prebuditi.

Nemirno je sedel na svojem stolu ter jo gledal.

Nato je raztegnila roki, zazdehalo ter konečno odprla oči. Ni si drznil premakniti se, a njegove oči so postale vlažne.

Najprej se mu je zdela Lena kot zatopljena v sanje. Pokagomo se je zopet po sobi naškrog, a ni izpogovorila še nobene besedice.

Nato pa so se priceli jasniti nene misli.

Lahka rdečica je stopala v njena lica.

Izraz njenih oči je postal nemirn in vprašajoč.

Tedaj se je sklonil nekoliko naprej ter prikel njeno roko.

— Lenka, — moja draga Lenka!

Ona ga je pozorno pogledala.

— Ti, Franc? — je rekla kot da se hoče domisliti.

Solze so zatonile njegov pogled.

— Da, Lenka, jaz sem! Kako se počutiš?

— Ah, sanjala sem strašno! — je rekla zaspano.

— Sedaj pa si zopet prebujena!

Nežno je jo poljubil roko. Njegove solze so padle nanjo.

Obrnila se je proti njemu.

— Ah, ti jočeš, Franc? Kaj se je zgodilo?

On ni mogel odgovoriti, temveč je le zmajjal z glavo.

Tedaj so ji prodire misli jasno in razločno.

V par minutah se je zopet spomnila poročnega dne od trenutka naprej, ko se je poslovila od svoje matere, da gre v cerkev, pa do takrat, ko je izginila v valovih.

Njene roke se se tresle.

— Jaz živim! Jaz nisem... Kaj je z menoj? Kje sem?

— Lenka, miruj! Ne misli več, bil je le hud sen!

— Ne sen, jaz vem natanko!

Bila je preslabala, da bi občutila razburjenje.

Z velikimi očmi se je ozrla vanj.

— Moja mati, kaj ne, — je mrtva!

— Ne misli nato, moja uboga Lena! Ti se moraš paziti, ne razburjaj se!

— Ah ne, — zdaj je dobro! Spavaj v miru, moja mati, moja ljuba mati! — je rekla slabotno.

On si je obriral solze.

— Oma, ga je pogledala.

— Kako čudno, da jočeš. Kako izpremenjen si!

On je pogledal njeno roko.

— Tudi ti si drugačna, moja Lenka. Franc, za katerega si se mudila, ne živi več. Moja uboga Lena, budi mirna! Jaz te hočem videti veselo in zadovoljno! Zaupaj mi vse! Zvezde bom sklatali z neb, če hočel. Zase nočem nicesar. Dovoli mi le, da te nosim skozi življenje, da ne bo stopila na tanjevo pot!

Oma ga je mimo poslušala.

Jasno je spoznala: — Tega moža, ki je sedel poleg nje, se ji ni treba bat. Nekaj nezenga in milega je ležalo v njegovem bistvu. Zdela se ji je nekaj samoposebi umevnega, da je sedel poleg njenje postelje. Strasta bolečina je odpadal in le izmučenost njenega telesa je povzročala izmučenost njenе duše.

— Kako dober si, Franc. To sem vedeli!

— In vendar si zbežila pred meno — v temni nič! — je rekel bolestno.

Razmišljala je še naprej.

Nato pa je rekla, napol v zavesti:

— Bala sem se zakona! Tam je ležala moja mati, z mrzlim, nepričnim obrazom. Ti me nisi pustil k nji. Raditega sem te sovražila, sovratala sem vse življenje, katerega nisem mogla prenašati več!

Omotknila je ter ga pogledala.

Hotela je reči:

— Ker se ljubila Heinza Romintena in ker sem bila le prisiljena vzeti tebe.

Ni pa izgovorila svojih misli.

Misli, je, da bodo njene besede bolele Franca. Kaj je mogel zato, če je drugačen človek?

Kako ljubenjivo je govoril prej z njo!

Zdaj je njegova žena!

(Dalje prihodnjic.)

BEDA ODVETNIŠKEGA STANU NA DUNAJU

Teden je izvršil samomor dunajski odvetnik dr. Hans Mittler. — Časniki so zabeležili njegovo smrt v dveh, treh vrsticah. Poročali so, da si je vzel življenje v svojem stanovanju.

Lakonična vest pa ima dolgo in mučno zgodovino, tem pomembnejšo, ker se ne tiče samo osebe pokojnika, marveč vsega odvetniškega stanu. Dr. Mittler, brat nekdanjega dunajskega liberalnega občinskega svetnika dr. Alfreda Mittlerja, je bil izvrsten kazenski zagovornik in sijajen advokat. Malo stanovskih tovaršev se je moglo več nimiriti v pogledu govorških sposobnosti. To so pred vojno ljudje dobro vedeli in so se zatekali k njemu ob vaki potrebi. Tako je bila njegova advokatska pisarna živo mravljive dobro situirana gospode, ki se je ne le pravdala ampak tudi plačevala pravdne stroške.

Dr. Mittler je imel več odvetniških koncipientov, polno uradnikov in strojepisk. Na Passauerplatzu kjer je imel pisarno, je bil vedno velik promet. Telefoni so zvonili neprestano, vrata so se odpirala in zapirala brez prenehanja, klientov kar ni hotel zmanjkati.

Nemirno so počivali njegove oči na nji.

Ona je ležala udobno na svoji postelji!

Debele kite, katere je bilo treba tekom bolezni popraviti, so ji visele na strani. Obraz pa je kazal največji mir.

Čiste potese niso izgubile svoje lepote.

Franc von Borkenhagen je spoznal, ginjen v globino svoje duše, kako lepi in bila je bila, kljub težki bolezni, katero je ravnotek prestala.

On pa je postal drugi!

Ce se je sebiščnost zopet zganila v njegovem srcu, je le ževel, da bi napravil Leno tako srečno kot le mogoče.

Nemirno je sedel na svojem stolu ter jo gledal.

Nato je raztegnila roki, zazdehalo ter konečno odprla oči. Ni si drznil premakniti se, a njegove oči so postale vlažne.

Najprej se mu je zdela Lena kot zatopljena v sanje. Pokagomo se je zopet po sobi naškrog, a ni izpogovorila še nobene besedice.

Nato pa so se priceli jasniti nene misli.

Lahka rdečica je stopala v njena lica.

Izraz njenih oči je postal nemirn in vprašajoč.

Tedaj se je sklonil nekoliko naprej ter prikel njeno roko.

— Lenka, — moja draga Lenka!

Ona ga je pozorno pogledala.

— Ti, Franc? — je rekla kot da se hoče domisliti.

Solze so zatonile njegov pogled.

— Da, Lenka, jaz sem! Kako se počutiš?

— Ah, sanjala sem strašno! — je rekla zaspano.

— Sedaj pa si zopet prebujena!

Nežno je jo poljubil roko. Njegove solze so padle nanjo.

Obrnila se je proti njemu.

— Ah, ti jočeš, Franc? Kaj se je zgodilo?

On ni mogel odgovoriti, temveč je le zmajjal z glavo.

Tedaj so ji prodire misli jasno in razločno.

V par minutah se je zopet spomnila poročnega dne od trenutka naprej, ko se je poslovila od svoje matere, da gre v cerkev, pa do takrat, ko je izginila v valovih.

Njene roke se se tresle.

— Jaz živim! Jaz nisem... Kaj je z menoj? Kje sem?

— Lenka, miruj! Ne misli več, bil je le hud sen!

— Ne sen, jaz vem natanko!

Bila je preslabala, da bi občutila razburjenje.

Z velikimi očmi se je ozrla vanj.

— Moja mati, kaj ne, — je mrtva!

— Ne misli nato, moja uboga Lena! Ti se moraš paziti, ne razburjaj se!

— Ah ne, — zdaj je dobro! Spavaj v miru, moja mati, moja ljuba mati! — je rekla slabotno.

On si je obriral solze.

— Oma, ga je pogledala.

— Kako čudno, da jočeš. Kako izpremenjen si!

On je pogledal njeno roko.

— Tudi ti si drugačna, moja Lenka. Franc, za katerega si se mudila, ne živi več. Moja uboga Lena, budi mirna! Jaz te hočem videti veselo in zadovoljno! Zaupaj mi vse!

Zvezde bom sklatali z neb, če hočel. Zase nočem nicesar. Dovoli mi le, da te nosim skozi življenje, da ne bo stopila na tanjevo pot!

— Ah ne